

עץ משפט
גזר מצוה

בג א מיי פֿיט מהל' ייט'הל' נח טוש'ע א״ח ס׳ תקלד סעיף ג:
בג ב ג מיי פֿיט שס הלכה יד טוש״ע שס ס׳ תקלה סעיף ד:
בג ד מיי שס פֿיז הלכה כג טוש״ע שס סימן תקלט סעיף יא:
בג ה ו מיי שס הלכה ט טוש״ע שס ס׳ תקלג סעיף ה:
בג ז מיי פֿט״ז מהל' טומאת אוכלין הל' א:
בג ח מיי פֿיז מהל' ייט'הל' כג טוש״ע א״ח ס׳ תקלט סעיף י:
בג ט יב מיי שס טוש״ע שס סעיף יא:
א ל מיי שס הלכה ח יח טוש״ע שס ס׳ תקלה סעיף ד:

ב מ מיי שס סמג לוחין עב טוש״ע שס ס׳ תקלד סעיף א:
ב מוסף רש"י
ההגות: בנימוקא (פסחים נה:), כגון בד מבית הכדר וכו' מבית הוגג, שאינן לעומת כל זמירות (שם), אבל לא צמר, שאין צורך המועד (שם), ואם אינו מאמינו וכו', אלאה שאני לן בין מהמיט לשאין מהמיט (שם), תרצת מביאין, דמתני' ואין מציאין מועד קטן תרוייכו כותלי של מועד ומתני' דהכא (בבבסחים) בשלא מהמיט, אכל מוליכין קשיא. דקמי מתמינן מוליכין והתם מאי אין מהמיט איכא, ובההיא קמי אין מציאין וי"ש דאין מוליכין (שם).

הדרן עלך מי שהפך

מוסף רש"י

והתניא. בנימוקא (פסחים נה:), כגון בד מבית הכדר וכו' מבית הוגג, שאינן לעומת כל זמירות (שם), אבל לא צמר, שאין צורך המועד (שם), ואם אינו מאמינו וכו', אלאה שאני לן בין מהמיט לשאין מהמיט (שם), תרצת מביאין, דמתני' ואין מציאין מועד קטן תרוייכו כותלי של מועד ומתני' דהכא (בבבסחים) בשלא מהמיט, אכל מוליכין קשיא. דקמי מתמינן מוליכין והתם מאי אין מהמיט איכא, ובההיא קמי אין מציאין וי"ש דאין מוליכין (שם).

הדרן עלך מי שהפך

רבינו חננאל

[מתני'] מחפין את הקציעות בקש, ר' יהודה אומר אף מעבין. טוניה דשמעתא מחפין בעצים של קש דקים בין בעצים של קש עבים. פירוש גדיש. ירושלמי ר' יהודה אומר יאבד דבר מועט ואל יאבד דבר מרובה, ר' יוסי אומר אל יאבד דבר כל עיקר. כהנא אמר אית מילין דקשין הן (החמירו) מנגעים ואהלות. מוכרי פירות כסות וכלים מוכרין בצינעא לצורך המועד, ר' יוסי אומר הן החמירו על עצמן. אוקמינא הן החמירו על עצמן שלא יעשו כל עיקר. דתניא מוכרי כסות וכלים מוכרים קלושין, דקים. וטובין, עבים. מעבין עושין אותן כמין כרי, כלומר כמו גדיש. ירושלמי ר' יהודה אומר יאבד דבר מועט ואל יאבד דבר מרובה, ר' יוסי אומר אל יאבד דבר כל עיקר. כהנא אמר אית מילין דקשין הן (החמירו) מנגעים ואהלות. מוכרי פירות כסות וכלים מוכרין בצינעא לצורך המועד, ר' יוסי אומר הן החמירו על עצמן שלא יעשו כל עיקר. וכן עדי עכו החמירו על עצמן שלא יהו צדין כל עיקר.

חילקא חטה אחת נחלקת לשתיים, (נרגין) [טרגיס] חדא לתלת, טסינא חדא לארבע. כי אתא רב דימי אמר האי חילקא כיתנא הוא. אינו והותאי חילקא טרגיס וטיסינא טמאים. אי אמרת חטה דיושה לשתיים שלש וארבע, וכמו הסולת, היינו

יג:

בשביל כבוד יום טוב האחרון. אכל מרישא ^א דחנות פתוחה לרשות הרצים פותח אחת ונועל אחת ורצ הונא ממיר באורחיייהו בשוקא לא פריך דיש לאוקמיה בייט ולא בחול המועד ולהכי פריך מסיפא דמיירי בחול המועד דהא ערב ייט האחרון חול המועד:
בתבלין. פי' בקונט' כרוב וכרשנין והקשה בחוס' רבי פרץ דכרוב וקפלוט אינן חשוינן תבלין דהא אמרינן (חולין דף ו.) דתבלין לטעמא ענדי ואפילו צאלץ לא בטיל ולפת וקפלוט אינו לריך לשער כי אס בששים כדאימא פרק גיד הנשה (שס דף יז:)^א ותבלין כך נידוכין כדכין בפ"ק דביצה (דף יד.) א"כ אינו כרוב ובערוך פירש מיני בשמים:

הדרך עלך מי שהפך

ואלו מגלחין במועד.משוםדמנא

צאדיק פירקין דברים שעושין לצורך המועד כמו מוכרי פירות דנעשים כדין קמני נמי ואלו נעשים שלא כדין לצורך המועד:
והיוצא מבית האסורים. שאינו יכול לגלח קודם המועד שאין מניחין לו לגלח ואפילו מניחין לו אינו ערצ לאדם לגלח צצית האסורין: [כ"ה צירושלמן ומנודה

מי שהפך פרק שני מועד קמן

והסניא. סיועא:
כד וכוס לצורך המועד הן אכל זמר וכלים אין צורך המועד:
ואס אין לו. לאומנן מה יאכל נותן לו שכרו:
מפנן לחצר אחרים ואס אינו מאמינו. בחצר אחרת:
מציאין לפוך ציטו. אלאה בשאינו מהמינו מציאין:
מוליכין קשיא. דקתני מתני' ^א דפעמים מוליכין ומתני' דהכא קתני אין מציאין כל שכן דאין מוליכין וליכא לתרץ באין מהמינו דמוליכין מאי מהמינו שייך:
כדשניין מעיקרא. כאן בארבעה עשר כאן בחולו של מועד:
בתנאי' מחפין. מכסין:
הדששות. שדשין וכותשין חיטין לדייסא:
והגרופות. שטומנין פולין לגריסין:
צלנעה. שמה יאמרו זה לוקח שלא לצורך המועד:
גב' אקלושי. שמכסהו בענפים מרוחקין זה מזה דלא הוי כסוי גמור:
אסמוי. הענפים סומך זה לזה דהוי כסוי גמור:
כמין כרי. מכסנין אותן ציחד כדי שיהו נוחין לכסות:
החמירו על עצמם דלא עבדי כלל. ולחומרא:
או דלמא. החמירו על עצמן לעשות צלנעה מדעתן ואס רוצין לעשות בפריסהיא עושין ולקולא:
דשוי דשי מצואה. איכא דאמרי דשוי המשצדין מצואה חדא לשנים ושורין צמים כו':
כונסא. כוסמת שנותנת אותן היינו חילקא:
טמאים כלל מקוס. מקבלין טומאה בין בכפרים בין ככרכים דקיימא לן (פסחים דף מ.) סולת של בני כרכים מקבלת טומאה שהוכשרה צמים וצני כפרים אין מקפדין אסולת נקיה ללחות צמים וסולת שלהן טהור שלא הוכשר מעולם אכל חילקא טמאין כלל מקוס אפילו בכפרים דאי אפשר להס כלל לחיתה משום הכי טמאין דהא מיתכשר דשרי להו צמיא:
לעולם הוי כונסא. ומיקלפן דשרי להו צמיא דשרי קליפה:
דשקיל חקיייהו. כלומר כשנוטל הקליפה והוי חלק:
כרופייטא. מוכרי בשמים:
חנוס פסוח לסטינ פוסח ונועל כדרו. הואיל ואינו פסוח לרה"ר כשאר חנויות:
פוסח דלס אחד ונועל דלס אחד. אכל כדרכו לא אינו מוכר כדרכו:
הא פפירי. שיש לחשוד שקונה לצורך ^א ימות השנה:
בסבלין. מוכר כדרכו כגון כרוב וכרשנינא ^א הכל יודעין דלצורך המועד הן וליכא חדשא שאין ראוין להתקיים הלכך אפי' בפריסהיא מותר:

הדרן עלך מי שהפך

ואלו מגלחין במועד הנא ממדינת סיס כו'. צמועד לפי שהיה חנוס שלא היה יכול לגלח קודם:
ומי שנשאל לחכס. שנדר שלא לגלח ושאל לחכס במועד:
מטומאסו לטריסרו. מזיר טמא כשעלה מטומאמו ושזב אינו משמר מזר ומגלה וכן מזורע שעלה מטומאמו מגלה כרגל לפי שלא היה להס פנאי לגלח קודם הרגל:
גמ'

הדרן עלך מי שהפך

ואלו מגלחין במועד הנא ממדינת סיס כו'. צמועד לפי שהיה חנוס שלא היה יכול לגלח קודם:
ומי שנשאל לחכס. שנדר שלא לגלח ושאל לחכס במועד:
מטומאסו לטריסרו. מזיר טמא כשעלה מטומאמו ושזב אינו משמר מזר ומגלה וכן מזורע שעלה מטומאמו מגלה כרגל לפי שלא היה להס פנאי לגלח קודם הרגל:
גמ'

מסורת הש"ס

א) [פסחים נה:] ע"ש עה"ג,
ב) [כ"ז ליתא בפסחים ע"י צבי" ס' תקלד דבבפרים שלט הנוסחא ואס חושב להס שמה יגבנו מציאן צלנעה כמון ביתון, א) מכשירין פ"ו מ"ג, ד) [נדרים נה: מוספתא שס פ"ד],
ה) [מוסף פ"ג, ו] ולקמן יד:, א) ז"ל דבפסחים,
ח) במ"א: וכרישין,

הגהות הב"ח

א) מתני' והמזורע העולה מטומאמו:
ב) רש"י ד"ה הא צמידי שקונה לצורך שאר ימות השנה:
א) תוס' ד"ה בשביל כו' אכל מרישא דתני דתעת פתוחה כו' ערב ייט' האחרון חוה"מ הוא:
ד) ד"ה בתבלין כו' כדאימא פ' גיד הנשה ותנן גמי דתבלין נידוכין כדכין בפ"ק:

הגהות הגר"א

א) גמ' (מפני לחצר אחרת ואס אינו מהמינו) תח"מ: (וכן ליתא בצ"ח):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' מפני לחצר אחרת ואס אינו מהמינו. זה נחמק וי"צ בפסחים נה ע"צ כל זה אינו יעו"ש בחוס' ד"ה ואס מתחילא ובי' ומהרש"א שס:

רבינו חננאל (המשך)
דאיתכשור ומקבלי טומאה. אלא כותנא, אמאי טמאה והא לא הוכשרה. ופרקינן כגון דמיגלפו ההיא כותנא, פי' כוסמת, דאי לאו דשדא בהו מיא לא הוה מישלם, כלומר מתקלפת הקליפה שלהן. ת"ש הנודר מן הדגן, אסור אף בפול המצוי יבש ומותר בלח, ומותר באורז חלקא טרגיס וטיסינ. בשלמא למאן דאמר דשישי חיינו דנפקי להו מתורת דגן, אלא למאן דאמר כותנא דגן גמור הוא, כדכתיב והחטה והכוסמת.
בתיובתא לרב דימי. רב יהודה שרא להנהו קריפתא למיזל ולמיחבני בשוקא כי אורחיייהו. אוקימנא בתבלי, והא דתניא חנות הפתוחה לסטיי פותח ונועל כדרכו ומותר באורז חלקא טרגיס ירושלמי צדי חיה ועופות ורגים צדין כדרכה (במכנה) ובמכמורת, ולא ממעטין בשמחת הרגל. נר' אמי מיקל לון, שממעטין בשמחת הרגל.
הדרן עלך

[פרק מי שהפך]

ואילו מגלחין במועד, הבא ממדינת הים ומבית השביה והיוצא מבית האסורין כו'.